

АТОМНИК України

№17 (647) 25 квітня 2013 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

26 КВІТНЯ — ДЕНЬ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

ВЕСНА ТАКА — АЖ НЕБУВАЛО! — ДОБРА: ЯРІЄ РУНЬ. ДИМУЄ ОБОЛОНЬ, — А В ПАМ'ЯТІ ДИМЛЯТЬ НА ПЛЕЧАХ РОБИ НАЙПЕРШИХ З ПЕРШИХ, ЩО ПІШЛИ В ОГОНЬ. НАМ ГОРЕ ЛЮТЕ МИРОМ ПЕРЕБУТИ, НАМ ПОХОВАТИ ЗЛО В БЕТОН І БРОНЬ. І — НЕ ЗАБУТИ! — ДОКИ СВІТ І ЛЮДИ, СИНІВ ЗЕМЛІ, ЩО ВІДВЕЛИ ОГОНЬ.

Борис ОЛІЙНИК

Місцем народження Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України (Атомпрофспілки) є Чорнобильська АЕС, де 26 квітня 1986 року сталася найжахливіша в історії людства техногенна катастрофа, де завдяки героїчним зусиллям багатьох тисяч людей, передусім, станційників (персонал ЧАЕС, пожежники й охоронці внутрішніх військ), удалося вгамувати розбурханий ядерний реактор у нечувані досі у світі терміни та запобігти руйнівному впливу радіації на людей у планетарному масштабі.

Чорнобиль — це не тільки відблиск трагедії, що розігралася 27 років тому, а й символ подвигу учасників ліквідації наслідків аварії, насамперед, перших призовів, мужності всіх, хто нині працює на Чорнобильській АЕС і в зоні відчуження.

Взагалі у системі Атомпрофспілки України є багато активістів, працівників і представників виборних органів за всією профспілковою вертикаллю, ветеранів профспілкового руху, які безпосередньо брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Проблеми, породжені Чорнобилем, треба розв'язувати на державному рівні, за участю всіх структур влади, професійних, громадських об'єднань, загалом суспільства, із залученням міжнародної спільноти.

В організаційних ланках Атомпрофспілки учасникам ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС надається юридична, соціальна і матеріальна допомога. Доземно вклоняємося їх героїзму.

Вічна і світла пам'ять загиблим і померлим ліквідаторам. Шана всім постраждалим!

Атомпрофспілкова політика у Чорнобилі — це конкретні справи

На сторінках «Атомника України» регулярно публікуються матеріали про життєдіяльність працівників зони відчуження, серед яких є чимало учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС різних категорій, залежно від року «призову» на боротьбу з розбурханим атомом. Газета постійно порушує різноманітні важливі проблеми як виробничого, так і соціального характеру, для розв'язання яких багато сил та емоцій докладають Рада голів профкомів, десятки активістів Чорнобильської об'єднаної організації на чолі з Представником Атомпрофспілки України Миколою ТЕТЕРІНИМ. З ним днями зустрівся у Чорнобилі кореспондент «АУ».

— Микола Васильовичу, чим живе сьогодні зона відчуження, що турбує її вахтовиків і що, на ваш погляд, засвідчили у соціальній площині перші три місяці роботи на цій ураженій радіацією території у 2013 році?

— У нас проблеми в принципі стандартні: хронічно не вистачає фінансів, особливо на початку року. І 2013-го, відверто кажучи, очікував на гіршу ситуацію, проте ми все-таки нормально зараз платимо зарплату, без затримок, виплачуємо премію. Є, правда, перебої з виплати доплат, але це повторюється з року в рік.

Хочу сказати, що складна ситуація зі своєчасною виплатою зарплати виникла безпосередньо на ЧАЕС і в ДП «Управління забезпечення функціонування об'єктів Чорнобильської АЕС». Пов'язано це було з бюрократичною тяганиною, що затіяли Мінфін і колишнє МНС України, з приводу оформлення відповідних документів на відкриття фінансування. Як наслідок, працівникам ЧАЕС і УЗФО заборгували місячну зарплату. Проблема уже закрита, проте вона спричинила у цих трудових колективах велику соціальну тривогу і занепокоєння. Нас таке «лихо» цьогоріч обійшло. Взагалі, це відбувається тоді, коли державна скарбниця перебуває «на мілині» й урядові установи вдаються до тривалих, так би мовити, «погоджувальних процедур», відтак бюджетні надходження на підприємство запізнюються. І ЧАЕС якраз потрапила під таку їх «роздачу».

Системним у нас залишається брак коштів: на забезпечення виробничо-господарського комплексу зони відчуження, на виплату Пенсійному фонду грошей на доставку пільгових пенсій, на закупівлю товарів і бензину, продуктів харчування. Це болюча тема і жодних кардинальних змін з фінансування тут не відбулося, тому дуже важко у цьому плані працювати. Але цей рік, повторюся з певною засторогою, розпочався непогано. Ми, слава Богу, розв'язали проблему зі Списком №1, учора (8 квітня 2013 року. — Прим. ред.) відбулася нарада у Мінсоцполітики України, на якій було поставлено велику жирну крапку в нашій шестирічній «війні» з цим соціальним відомством щодо права на пільгову пенсію працівників зони відчуження. Усе-таки це міністерство визнало наші аргументи і те, що ми виконуємо зараз усі вимоги законодавства, і до нас жодних претензій бути не може. От провели, згідно з законом, атестацію робочих місць на Чорнобильській АЕС для підтвердження права на пільгову пенсію і майже вісім місяців Пенсійний фонд марудив це питання. Тепер воно вирішене, а Пенсійному фонду зроблено зауваження про порушення закону. Є щодо цього і підтвердження судів, що чиновники з Фонду безпідставно відмовляли людям у призначенні такої пенсії. (Закінчення на 2-й стор.)

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ: ЧОРНОБИЛЬСЬКИМ ПРОБЛЕМАМ — ПОСТІЙНУ УВАГУ ВЛАДИ

У сесійній залі Верховної Ради України 17 квітня 2013 року відбулися парламентські слухання «Про стан, заходи і перспективи подолання наслідків Чорнобильської катастрофи». Вів засідання Голова Верховної Ради В. Рибак.

Парламентські слухання, у яких взяли участь представники ЦК Атомпрофспілки, з обговорення проблем, пов'язаних із аварією на Чорнобильській атомній станції напередодні її річниці, стали традиційними. Прикро, що змінюються доповідачі, а проблеми залишаються і переходять із року в рік. Не меншає їх майже серед усіх груп населення, що постраждало від аварії. Виникають і нові проблеми.

Глава парламенту В. Рибак зазначив, що «Чорнобильська катастрофа має багато вимірів. Досвід пережитого змушує нас зосередитися на глибокому питанні, проблемах розвитку людини і суспільства, посилення відповідальності перед майбут-

нім. Ми прагнемо не тільки вшанувати пам'ять про події у Чорнобилі, а й поглибити постійний діалог з питань спільного майбутнього в умовах зростаючих ризиків техногенного характеру». Він закликав «позбутися егоїс-

тичного ставлення при розв'язанні поточних проблем, завжди керуватися інтересами людей, особливо майбут-

ніх поколінь при прийнятті стратегічних рішень».

Міністр соціальної політики України Н. Королевська до-

повіла, що пріоритетом державної політики у подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи був, є і залишається соціальний захист постраждалих громадян. На сьогодні уваги і захисту держави потребують два мільйони 132 тисячі 257 осіб, серед яких ліквідатори, діти, ті, хто проживає на забрудненій території. (Закінчення на 2-й стор.)

Моніторинг радіаційний і ... соціальний

Микола Сергійович ДЖОЛА, голова первинної профспілкової організації вимірювального комплексу радіаційно-екологічного моніторингу та радіаційно-дозиметричного контролю «Екоцентр», родом із Чернігівщини, що також постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи, «батьки проживали у четвертій зоні радіоекологічного контролю». Увесь час працював в освітній сфері, за спеціальністю — фізик. Так трапилося, що

— Чим займається «Екоцентр», Микола Сергійовичу?

— Головний напрям діяльності — моніторинг радіаційної ситуації у зоні відчуження, включаючи всі підприємства, територію. Проводиться радіаційний контроль особистих речей людей, транспорту, вантажів, що вивозяться за межі Чорнобильської зони. Працюють у нас лабораторії: індивідуального дозиметричного контролю, польових досліджень. Є три зовнішні КДП — це «Дитятки», «Діброра» і «Паришів», і один

внутрішній контрольно-дозиметричний пункт «Лелів». Він знаходиться на межі 10-км зони ЧАЕС. Трапляється, коли транспорт прямує через цей КДП у буйферну, 30-км зону, на підрилках, на ресорах, на окремих частинах автомобілів дозиметристи «Лельова» виявляють перевищення рівня радіаційного забруднення. Тому ми у таких випадках відправляємо на дезактивацію транспорт і засоби індивідуального захисту. Після цього знову проводимо радіаційний контроль. (Закінчення на 2-й стор.)

На момент аварії на Чорнобильській АЕС дефектоскопіст Володимир Вербицький мав трирічний станційний стаж.

Трагічне 26 квітня «змусило» евакуюватися його дружину і си-на, які проживали у м. Прип'ять, а сам він був покликаний на боротьбу з ядерним лихом. Зона відчуження і дотепер є місцем роботи ліквідатора з 1986 року, нині — провідного інженера служби оперативного управління і контрольно-перепускового режиму.

26 КВІТНЯ — ДЕНЬ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ: ЧОРНОБИЛЬСЬКИМ ПРОБЛЕМАМ — ПОСТІЙНУ УВАГУ ВЛАДИ

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

На початок 2013 року порівняно з минулим кількістю інвалідів з числа постраждалих збільшилася майже на півтори тисячі осіб. Чорнобильські проблеми стосуються майже п'яти відсотків населення України.

Міністр наголосила на тому, що чорнобильські питання містять дуже багато складників, що накопичувалися роками. Для того, аби домогтися прогресу у їх вирішенні, потрібно максимально реалістично дивитися на них. Сумарно витрати на чорнобильські питання становлять 11 мільярдів 170 мільйонів гривень. Це більше порівняно з минулими роками, але забезпечення неповне. Для виконання усіх програм необхідних 88 мільярдів гривень, що рівняється більш як 19 відсоткам доходу річного бюджету. Отож найголовнішим завданням на цьому етапі є максимально ефективне використання наявних коштів, щоб кожна соціальна гривня, виділена чорнобильцям, доходила до тих, хто справді сьогодні потребує допомоги.

Н. Королевська порушила питання про те, що для більш ефективного контролю за використанням коштів було б доцільно зосередити кошти в одному органі виконавчої влади. Зараз витрати розподілені по різних міністерствах, що не є раціональним. Міністерство готує пропозиції стосовно вирішення багатьох різнопланових питань чорнобильців. Створено Консультативну раду для врегулювання проблемних питань, пов'язаних із захистом постраждалих громадян, забезпечення соціальної справедливості.

Міністерство працює над питаннями стосовно дітей, які народилися від громадян, які постраждали внаслідок катастрофи, що після досягнення 18 років втратили статус, тим часом мають різні захворювання і потребують соціального захисту. Це стосується і вдів, чоловіки яких чорнобильці померли, а їм важко довести, що їхня смерть пов'язана із катастрофою. Вони також залишаються поза увагою. Має місце і проблема щодо визначення даних про заробітну плату за роботу в зоні відчуження, над чим працює відповідна комісія.

Проблеми та низку нерішених питань порушили виступаючи на слуханнях. Їх було немало, і найрізноманітніших.

Учасник ліквідації аварії на ЧАЕС В.Л. Буренок сказав про те, що останнім часом держава зняла із себе відповідальність за категорію евакуйованого населення і дала ініціативу вирішувати проблему самим постраждалими, про них просто забули, навіть у чорнобильському законі вони значаться як інші категорії.

Правомовці наголосували на тому, що Закон України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» не виконувався жодного року.

Н. Ю. Преображенська від імені Української екологічної асоціації «Зелений світ» вимагала звернути увагу на молоді покоління, серед якого де в'ять з десяти дітей хворі, на необхідність медико-генетичного їх обстеження, розвитку курорту «Східниця», відновлення харчування дітей на забруднених територіях у повному обсязі.

Представник прокуратури В.В. Білоус розповів про заходи щодо виявлення та попередження зловживань, що мають місце під час викорис-

Із виступу Представника Атомпрофспілки України в ЧООП ТЕТЕРІНА М.В.

Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України розглядає ситуацію в Чорнобильській зоні відчуження під кутом зору виконання невідкладних заходів з мінімізації наслідків аварії на ЧАЕС і розв'язання соціальних проблем працюючих у зоні відчуження.

Атомпрофспілка вважає, що на державному рівні сьогодні немає єдиного органу, який повинен координувати виконання всіх програм чорнобильського спрямування, що не дозволяє ефективно використовувати обмежені ресурси держави для виконання невідкладних заходів в зоні відчуження. На сьогодні є низка проблем соціального плану, які потребують негайного вирішення.

Необхідно прийняти постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліків робіт з особливо шкідливими і особливо важкими та шкідливими і важкими умовами праці, на яких встановлюється підвищена оплата праці». Зараз на практиці керуються тими типовими переліками, які були затверджені Держкомпраці Союзу РСР у 1986 році. На основі типових переліків підприємства опрацьовували і затверджували свої переліки робіт, на яких провадяться доплата за роботу у важких і шкідливих умовах праці. Наслідком цього є відсутність правової бази для встановлення підвищеної оплати праці при роботі з радіоактивними речовинами, що призводить до зростання соціальної напруги у колективах підприємств зони відчуження та спекомбінатів УкрДО «Радон».

Потрібно внести зміни до законодавства про пенсійне забезпечення заковоно поряд-

кування чорнобильських коштів. Зокрема, викрито розкрадань на суму 25 мільйонів гривень, порушено низку кримінальних справ.

Виступаючи порушували питання стосовно необхідності внесення змін до чорнобильського законодавства, вирішення житлових питань.

«Потребує реформування система забезпечення ліками громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, — зазначила голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Ірина Сех, — право на безоплатні медикаменти залишається тільки на папері. Водночас вирішення чорнобильських проблем неможливе без зміни підходів до бачення майбутнього території, постраждалих від аварії на ЧАЕС. Ми повинні дивитися на ці території з точки зору відновлення їхнього соціально-економічного потенціалу, а не як на вічно депресивні».

На парламентських слуханнях йшлося також про нео-

бхідність підвищення рівня адресності державної підтримки чорнобильців, а також про недостатнє дотримання рекомендацій парламенту, що містяться у постановах ВРУ за підсумками щорічних парламентських слухань з чорнобильських питань.

На низку усних і письмових запитань учасників парламентських слухань відповіли міністр соціальної політики Н. Королевська, заступник міністра охорони здоров'я О. Толстанов, заступник голови правління Пенсійного фонду В. Никитенко.

На завершення заходу голова Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи І. Сех зазначила, що «маємо спільну мету створення більш ефективної нормативно-правової бази щодо розв'язання всіх проблем, пов'язаних із подоланням наслідків чорнобильського лиха».

Учасники слухань ухвалили проект рішення, до якого протягом тижня ще можна надсилати пропозиції.

Петро ШВЕЦЬ

ку відшкодування Пенсійному фонду України витрат на виплату та доставку пенсій, призначених на пільгових умовах працівникам Чорнобильської АЕС та інших підприємств і організацій зони відчуження.

Фінансування робіт, які виконуються на Чорнобильській АЕС та в зоні відчуження, повністю здійснюється за рахунок Державного бюджету України. Але фінансування на покриття витрат Пенсійного фонду України не надається в повному обсязі. Внаслідок несвоєчасного та недостатнього фінансування підприємства, з незалежних від них причин, порушують пенсійне законодавство та законодавство з оплати праці, а ПФУ застосовує заходи примусового стягнення заборгованості в судовому порядку, що у свою чергу на стадії виконавчого провадження може призвести до арешту рахунків підприємств, отже, і поставити під загрозу забезпечення ядерної та радіаційної безпеки.

Також окремі положення наказу МНС України від 13.03.2012 року № 576 «Про затвердження Переліку підприємств, установ і організацій зони відчуження, працівники яких зайняті повний робочий день, мають право на пенсію за віком на пільгових умовах за Списком №1» потребують перегляду, бо у Переліку містяться неточності та застереження, які унеможливають його практичне застосування і порушують права окремих працівників на пільгове пенсійне забезпечення. Перелік також необхідно доповнити найменуваннями новостворених підприємств. Але після реорганізації МНС та створення Державної служби України з надзвичайних ситуацій такі повноваження жодному державному органу не надані.

Із виступу голови Державного агентства України з управління зоною відчуження ХОЛОШІ В. І.

Серед усіх трагедій, які пережило людство, Чорнобильська катастрофа не має аналогів за масштабами радіаційного забруднення екологічної сфери, негативного впливу на здоров'я, психіку людей, їх соціальні, економічні, побутові умови життя.

Головними питаннями, якими сьогодні опікується Міністерство екології та природних ресурсів та Державне агентство України з управління зоною відчуження, є: забезпечення бар'єрної функції та безпечного стану зони відчуження та Чорнобильської АЕС, поведження з радіоактивними відходами, медико-санітарного забезпечення постраждалих, радіологічного захисту населення та реабілітації радіоактивно забруднених територій.

Щодо зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення, то хоч нагадати, що це територія високої техногенної небезпеки площею близько 2600 квадратних кілометрів, і вона є найбільш забруднена радіонуклідами внаслідок Чорнобильської катастрофи 1986 року.

З моменту аварії на Чорнобильській АЕС у 1986 році виконано значні обсяги робіт, спрямованих на поліпшення радіаційного стану зони відчуження, що склався після аварії. Так, проведена дезактивація території площею понад 30 тисяч гектарів, зібрано та захоронено близько 1 мільйона кубометрів радіоактивних відходів, дезактивовано понад 15 тисяч тонн матеріалів, обладнання тощо. Зокрема, лише за 2012 рік проведено переробку та передано на захоронення низько- та середньо-активних радіоактивних відходів, у тому числі від Чорнобильської АЕС, загальною кількістю 11 тисяч 147 кубічних метрів.

На роботах на промисловому майданчику Чорнобильської АЕС на сьогодні вивантажено відпрацьоване ядерне паливо з усіх трьох реакторів і звільнено від кондиційного палива басейн витримки блоку №2. Рішенням Держатомрегулювання блоку №3 надано статус об'єкта поведження з радіоактивними відходами. Всі ці досягнення значно підвищили ядерну безпеку Чорнобильської АЕС.

Зняття Чорнобильської АЕС з експлуатації тісно пов'язано з виконанням міжнародних проєктів, які фінансуються за рахунок міжнародних фондів і грантових коштів.

До проблемних питань щодо подолання наслідків Чорнобильської катастрофи у цьому напрямі необхідно віднести те, що у нас на виконання законодавства створено відповідний виробничо-господарський комплекс у зоні відчуження, обсяги заявок на бюджетне фінансування якого не відповідають затвердженню у державному бюджеті. І така система фінансування значно ускладнює виконання обов'язкових заходів, передбачених загальнодержавними програмами.

Зазначу головне: зусиллями колективів, що працюють на території зони відчуження, підтримується і буде в подальшому забезпечена стабільна радіоекологічна ситуація, ядерна радіаційна безпека.

(У найближчих номерах «АУ» — інтерв'ю газеті голови ДАЗВ України)

На знімку (справа-ліворуч): під час чорнобильських слухань у ВР України — Володимир ХОЛОША, гендиректор ДСП ЧАЕС Ігор ГРАМОТКІН і міський голова Славутича Володимир УДОВИЧЕНКО

Атомпрофспілкова політика у Чорнобилі — це конкретні справи

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

Сьогодні керівництво Пенсійного фонду зобов'язалося дати відповідні роз'яснення своїм місцевим відділенням, щоб не допускати таких казусів надалі. Зараз у зоні відчуження нам просто потрібно провести атестацію робочих місць. Як це здійснити, також зрозуміло, окремі підприємства вже провели її, зроблять і решта.

Одне слово, можна говорити про певні зрушення у кращий бік порівняно з першим кварталом минулого року. Інша річ, що

ось днями я розмовляв з генеральним директором ДП «Чорнобильський спецкомбінат». Підприємство великі гроші витратило взимку на розчищення доріг від обвального снігу, під час ліквідації аварії на високовольтних електролініях зони відчуження використали дуже багато дизельного пального, тому що на відновлювальних роботах був задіяний дизельний транспорт. Зараз теж мобільно пильнують за весняним паводком на території Чорнобильської зони, і також витрачено і витрачається багато пального... Але спеціальних коштів на такі роботи не виділено, все виконується за рахунок кошторису підприємства, який і без того геть обмежений фінансами. Тому наші підприємства мають значні борги, є загроза того, що можуть заарештувати їхні рахунки, і підприємства зупиняться. Виходить, що соціальну складову, хоч як дивно, ми виконуємо, а виробництво у нас потихеньку вальфується. Спад робіт, відомо, тягне за собою скорочення працівників, звуження соціальних стандартів. Ось у чому біда, бо з профспілкової сторони ми також усвідомлюємо, що без стабільного виробництва вирішувати соціальні питання неможливо, це все органічно взаємопов'язано. І ми як Атомпрофспілка, її представники, виборні органи намагаємося у таку ситуацію втручатися, контролювати її і допомагати нашим підприємствам впевнено господарювати. Це також важливий момент у профспілковій роботі, відокремлювати яку від виробничої немає сенсу.

Микола ВАРЧИН

Моніторинг радіаційний і ... соціальний

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

Головне наше завдання — запобігти розповсюдженню радіонуклідів за межі зони відчуження.

Коли розпочиналося кілька років тому будівництво нового конфайнмента («Укриття-2») на ЧАЕС, було піднято на поверхню радіоактивний ґрунт іще перших післяаварійних років. Тому вирішили КДП «Лелів» облаштувати стійками РЗБ (радіаційне забруднення бета), щоб через них працівники проходили у робочому одязі і спецвзутті, для виявлення забруднення. Також посилено увага з цього приводу і до транспорту, для чого поставлені такі стійки на вулиці. Тому найчастіше ми розглядаємо на засіданні профкому питання про охорону праці, забезпечення людей спецодягом, ЗІЗ, бо вони працюють у різних місцях, у тому числі і на пунктах захоронення радіоактивних відходів. До речі, працівники «Екоцентру», які причетні до поведження з РАВ, їх переробки, віднедавна отримують на 36% збільшену заробітну плату. Таку норму із травня 2012 року було внесено до Галузевої угоди.

Це результат спільної роботи і Валентина Миколайовича Рижук, голови профкому ДСП «Чорнобильський спец-

комбінат», до складу якого входить «Екоцентр», а також об'єднаної організації й Атомпрофспілки загалом. Цей пункт внесено і у колективний договір виміривального комплексу, він виконується. І ці працівники отримують вищу зарплату, оскільки вони задіяні у більш забрудненій зоні, ніж на КДП. Профком постійно «моніторить» цей соціальний момент, щоб доплата виплачувалася сповна.

— Які пункти колективного договору реалізуються важко або не виконуються взагалі?

— Цього року через недофінансування підприємства матеріальну винагороду на оздоровлення у нас видаватимуть не до відпустки, а у грудні. Вирішили так, бо фінансування залишилося на рівні минулого року. Зарплата ж виплачується вчасно. Засобів захисту, звичайно, хотілося б мати більше, хоча на цю зimu було закуплено гарний спецодяг: ватні штани, куртки, черевки утеплені. Люди не потерпають від холоду, бо на КДП вони практично працюють на вулиці. Взагалі, ми завжди знаходимо спільну мову з усіх питань з директором «Екоцентру» Миколою Васильовичем Безпалом, допомагаємо як соціальні пар-

тери один одному. Керівника «Екоцентру» часто запрошуємо на засідання профкому, це — перша і друга середня місяця, обговорюємо виконання двосторонніх зобов'язань.

— У вашому колективі, Микола Сергійовичу, є ліквідатори, які працюють донині.

— Так, 48 учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС продовжують у нас свою трудову вахту, із них майже половина мають категорію 2. Багато із ліквідаторів починали працювати ще в тодішньому УДК (управління дозиметричного контролю), правонаступником якого є «Екоцентр». Серед них — Микола Віталійович Кедрановський, начальник відділу; Михайло Михайлович Савчук, дозиметрист; Микола Анатолійович Давидов, працівник лабораторії польових досліджень; Сергій Михайлович Обрізан, заступник начальника відділу. Зараз Представник Атомпрофспілки у Чорнобильській об'єднаній організації Микола Васильович Тетерін запропонував гарну справу — видати книгу про нинішніх працівників зони відчуження — учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Я це прохання передав усім своїм колегам-спілча-

нам, щоб вони написали спогади про роботу в Чорнобилі.

В «Екоцентрі» є стела пам'яті, куди занесено прізвища працівників, які пішли із життя. На будинку комплексу висить меморіальна дошка в пам'ять про першого нашого керівника Миколу Архипова, засновника підприємства і нашої дозиметричної служби. За останні два роки пішло із життя 11 наших людей, із них троє померли на робочому місці. Одним тільки виповнилося 60 років, іншим — 50 і 47. Їхні імена вкарбуємо до стели пам'яті також.

Торік до Дня ліквідатора, 14 грудня, 12 осіб були нагороджені подяками від профспілки і грошовими преміями.

Хотілося б усім ліквідаторам, надто тим, хто працює сьогодні у зоні відчуження, побажати здоров'я, благополуччя, довголіття, тепла і затишку їм і їхнім сім'ям.

Час, доля покликala їх виконувати особливу місію — ліквідувати наслідки однієї з найбільших атомних катастроф у світі.

Пам'ятаймо — про загиблих і померлих учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, шануймо — живих!

Микола ВАРЧИН

26 КВІТНЯ — ДЕНЬ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

ЄДИНА ДРУЖНА КОМАНДА — ПРОФКОМ

Ще торік працівники комплексу виробництв «Вектор» ДСП «Централізоване підприємство з поводження з радіоактивними відходами» щодня курсували на обід робочим автобусом до Чорнобиля (а це щонайменше 40 хвилин їзди в один бік за нормальної погоди!). «Нині ж оперативному персоналу й персоналу охорони «Вектора» (разом з інженерно-технічними службами, які знаходяться у Чорнобилі, це 60 осіб) їжу доправляють у термосах безпосередньо до місця роботи, — каже голова первинної профспілкової організації ДСП ЦППРВ Микола Новгородський. — Таким чином економиться робочий час, а ще витрати на пальне».

Завдяки зусиллям атомпрофспілковців вдалося налагодити нормальне харчування для працівників «Вектора» безпосередньо за місцем їхньої роботи.

Машини з радіоактивними відходами з ЧАЕС прямують до «Буряківки». Особливо багато РАВ завозили сюди у 2011 році, коли розчищали місце під новий безпечний конфайнмент (арку).

Микола Васильович Новгородський у профспілковій роботі не новачок. З 2001 року був головою первинки у «Техноцентрі». У 2010-му «Техноцентр» об'єднався з «Комплексом» і його обрали заступником новоствореної профорганізації, яка нині налічує 375 осіб, з яких майже 80 — ліквідатори I та II категорії. «У профкомі 18 осіб, — розповідає наш співрозмовник. — Коли ми об'єднували дві профорганізації, вирішили залишити таку кількість людей, бо це допомагає оперативно розв'язувати всі проблеми. Кожний член профкому є профгрупою. На підприємстві робота організована вахтовим методом, отож у кожній вахті — свій профкерівник».

А проблем у цієї первинної профорганізації вистачає. Однією з таких донедавна були страхові виплати працівникам. «Після того, як страхова акціонерна компанія «Енергополіс» стала фінансово неспроможною здійснювати свої функції, ми прийняли рішення виплачувати матеріальну допомогу у разі нещасних випадків з бюджету первинної профспілкової організації. Не підприємство виплачує, — наголошує Микола Новгородський, — а саме первинка. І ті працівники, що зазнали травм, уже отримали кошти. При профкомі створена комісія з нещасних випадків, вона перевіряє правильність оформлення документів, які подаються, ми затверджуємо рішення комісії, а виписку з протоколу направляємо до Чорнобильської об'єднаної організації. Робитимемо так

доти, доки не укладемо договір з якоюсь іншою страховою компанією. Ми збільшили суми витрат порівняно з тими, що були у «Енергополісі». Взагалі, намагаємося максимально допомогти членам профспілки, враховуємо навіть ті страхові моменти, яких не прописано у колективному договорі, зокрема, з профспілкової каси виплачуємо матеріальну допомогу, пов'язану зі смертю батьків. Свого часу об'єднана організація добилася збільшення коштів на лікувально-профілактичне харчування до 27 грн. Гадаємо, що на сьогодні це вже замало. Також, на наш погляд, і система розрахунків за ЛПХ себе вичерпала, тому хочемо зробити так, як у працівників на ЧАЕС, де запроваджено пластикові картки, на які персоналу індивідуально щомісяця перераховують певну суму на харчування. І у людини є вибір — узяти комплексний обід чи окремі з продуктів харчування».

«Профком — наш перший помічник. І все, що у нас працює надійно, якісно — зроблено разом з ним, так би мовити, соціальним партнером, — каже представник адміністрації — виконуючий обов'язки директора ДСП ЦППРВ Юрій Рейхтман. — Підприємство — це люди, які потребують уваги, і вони її отримують, бо профком наш дуже сильний, активний, не знаю, щоб хтось рівний йому був у зоні відчуження. Вони підказують і нам, адміністрації, як діяти у певній ситуації, дискутують, сперечаються, якщо ми не праві...»

(Закінчення на 4-й стор.)

Голова первинної профспілкової організації ДСП ЦППРВ, начальник дільниці вхідного контролю і захоронення РАВ Микола НОВГОРОДСЬКИЙ (ліворуч) та члени профкому — заступник начальника комплексу виробництв «Вектор» Василь ОЛІЙНИК і машиніст мостового крана Олександр ДЕМ'ЯНОВСЬКИЙ.

Юрій Ісайович РЕЙХТМАН, виконувач обов'язків директора державного спеціалізованого підприємства «Централізоване підприємство з поводження з радіоактивними відходами» (ДСП ЦППРВ), працює у зоні відчуження з 1996 року. Пройшов трудовий шлях — від інженера 1 категорії об'єкта «Чорнобиль-2» до заступника директора ДСП ЦППРВ. Він розповів про основні завдання, які виконує нині підприємство:

— Сьогодні всі пункти захоронення радіоактивних відходів у нас перебувають у надійному, стабільному стані, ніяких робіт з

посилення якихось бар'єрних функцій, зважаючи на таку аномально високу температуру, не здійснювалося. Все, як завжди, загрози ніяких немає.

На запитання, в якому стані перебувають пункти тимчасової локалізації РАВ, Юрій Рейхтман відповів, що це «продукт» дуже швидкого реагування на ті «радіоактивні» події, які відбувалися у 1986—1987 роках. На жаль, карти, які робили військові у ті роки, не збереглися. «За нашими даними, таких пунктів тимчасової локалізації у зоні відчуження близько тисячі. Нами обстежено майже 650. Минулого року ми взяли за перенесення РАВ із пунктів тимчасової локалізації на пункти захоронення стаціонарні, які мають захисні бар'єри — це, наприклад, «Буряківка». Почалося пряме очищення зони відчуження від РАВ. Це планова робота. Якщо раніше ми казали, що це не санкціоновані радіоактивні звалища, то зараз говоримо про контрольовані. Ми прагнемо, щоб кожний тимчасовий бург з РАВ був обстежений, знаємо, що там знаходиться і що з ним робити далі».

На території комплексу виробництв «Вектор».

ЧОРНОБИЛЬ — 2013: ЦИФРИ І ФАКТИ

● Комплекс заходів, спрямованих на зменшення негативного впливу радіоактивного забруднення довкілля на здоров'я населення у 2012 році включав: проведення дозиметричної паспортизації 198 населених пунктів, які знаходяться на радіоактивно забруднених внаслідок Чорнобильської катастрофи територіях та сумарна паспортна доза яких за результатами дозиметричної паспортизації 2011 року знаходиться в діапазоні 0,5—1 мілізіверт чи перевищує один мілізіверт; також забезпечення контролю за рівнями радіоактивного забруднення продуктів харчування, лісових продуктів, лікарських рослин.

● Спеціалістами-радіологами в 2012 році відібрано і перевірено 119 тисяч 550 проб, з яких 1,34 відсотка, на жаль, мали перевищення допустимих рівнів забруднення радіоцезієм, у тому числі молоко, м'ясо і найчастіше це лісові гриби та ягоди.

● Сума видатків у 2012 році тільки на забезпечення лікування постраждалих громадян становила 42 мільйони 440 тисяч гривень, що дозволило пролікувати у спеціалізованих лікувальних закладах понад 215 тисяч постраждалих і експертними комісіями розглянути 9 тисяч медичних справ, надати соціальну медичну допомогу понад 100 тисяч громадянам.

КРЕДИТМАРКЕТ®

Контакт-центр:
0-800-508-707

Дзвінки з номерів національних операторів на території України безкоштовні.

www.KreditMarket.ua

ТОВ «Фінансова Компанія «Центр Фінансових Рішень» (ТМ «КредитМаркет»). Свідоцтво Держфінпослуг України від 19.03.2009 серія ІК №55. Ліцензія Держфінпослуг України від 11.01.2012 серія АВ № 580561.

ЗА КРЕДИТАМИ —
В КРЕДИТМАРКЕТ!

- ▶ До 75 000 грн
- ▶ До 36 місяців
- ▶ Без застави

м. Южноукраїнськ,
вул. Леніна, 13 (будівля ательє «Елькатро») тел.: (067) 216-44-72

м. Енергодар, вул. Радянська, 16 (магазин «Мир техніки»), тел.: (067) 407-36-40; пр-т Будівельників, 22 (магазин «Комп'ютерний всесвіт»), тел.: (067) 216-07-94

м. Нетішин, вул. Будівельників, 1-А (біля нової зупинки), тел.: (067) 537-66-38
м. Кузнецовськ, майдан Незалежності, 8 (ТЦ «Grand базар»), тел.: (067) 216-08-16

Вартість дзвінків згідно діючих тарифів операторів.

КРЕДИТ

на вигідних умовах

для співробітників
Вашого
підприємства

Ваш
персональний
менеджер:

(095) 942 87 10 Дарина,
(066) 55 09 444 Олександра
Енергодар, вул. Радянська 10 ("Дижон")

Ренесанс Кредит

Умови дієють для співробітників підприємств-партнерів Банку АТ «БАНК РЕНЕСАНС КРЕДИТ». Ліцензія НБУ № 222 від 17.10.2011 р. www.rccr.ua

26 КВІТНЯ — ДЕНЬ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

ЄДИНА ДРУЖНА КОМАНДА — ПРОФКОМ

(Закінчення.)

Початок на 3-й стор.

Знаєте, коли на базі ДСП «Техноцентр» і ДСП «Комплекс» було сформовано наше централізоване підприємство, виникло чимало негативних моментів, адже відбувалося своєрідне «притирання» у колективі. Ось тут профспілка і відіграла свою важливу об'єднуючу роль, приборала усі «гострі кути». Нею було проведено чимало організаційних масових заходів, а це дуже зрідне колектив. Микола Васильович Новгородський — людина обдарована: і співає гарно, і танцює, і розповідає. Він достойний у всіх відношеннях, тому профспілковий колектив і обрав його своїм лідером. І керівництву приємно з ним співпрацювати. Гадаю, що і йому з нами — також. Бо коли він заходить у профспілкових справах до

кабінету директора чи його заступника — ніколи не чує «ні». І це — головне, що ми усі проблемні питання намагаємося вирішувати разом».

«Ми у профкомі всі, як одна команда, — продовжує думку Юрія Рейхтмана заступник начальника комплексу виробництв «Вектор», член профкому Василь Олійник. — Люди, які обіймають різні посади, дуже відповідальні підібралися. Питання на за- організаційних розглядаються і профспілкового і виробничого характеру, в усіх, без винятку, досить активна і принципова позиція. Важливо, що є діалог з адміністрацією підприємства в особі генерального директора Валентина Мельниченка. Навіть у спірних питаннях приймаємо виважені рішення, намагаємося, щоб усе працювало на користь трудового колективу. Ось, наприклад, гостро стоя-

ло питання з упорядкуванням харчування працівників, воно постійно порушувалося саме профспілковими активістами. Адміністрація відчувала, що це своєрідний «оголений нерв», тому проблемою зайнявся заступник директора Юрій Рейхтман і вона була успішно розв'язана. В охайному обладнаному приміщенні за чистими столами працівники мають змогу тепер спокійно пообідати, а не трясатися щодня майже півтори години до їдальні у Чорнобилі і назад».

Приїхавши на комплекс «Вектор», ми застали на робочих місцях відразу двох членів профкому ДСП ЦПРВ. Машиніст мостового крана 6 розряду Олександр Дем'яновський (на знімку — за пультом дистанційного управління), який у профкомі відповідає за культурно-масову роботу (упродовж 20 ро-

ків веде концерти художньої самодіяльності у міському будинку культури Чорнобиля), був солідарний у висловлюваннях про роботу профкому зі своїм колегою Василем Олійником, зазначивши, що дуже важливо, коли у складі профкому — люди грамотні, а ще уміють обстоювати свою думку, позицію. Він пригадав, як боролися профспілковці за кожний пункт при складанні колективного договору, адже це дуже серйозний документ для працівників підприємства. «Та у ньому ж кожна буква вистраждана, виважена! А скільки спільних засідань провели з адміністрацією з обговорення, врегулювання «нашої малої конституції», — каже Олександр Миколайович. Як грамотного профспілкового активіста його самого характеризує голова первинки Микола Новгородський, наголосив-

ши при цьому, що той регулярно інформує колег про всі рішення профкому підприємства, про діяльність Чорнобильської об'єднаної організації, Атомпрофспілки, керівництва зони відчуження. Він вважає, що вчасно доне-

сена інформація — дуже важливий момент у роботі для згуртування колективу. Адже обізнаний, значить, озброєний.

Людмила ГАП'ЮК.
Фото Миколи ВАРЧИНОГО та Тетяни МІХНЕНКО

ЗІРКА ПОЛИН

Меморіальний комплекс під такою назвою було урочисто відкрито в Чорнобилі 26 квітня 2011 року в пам'ять 25-х роковин трагічного вибуху на Чорнобильській АЕС.

Він розташований у центрі Чорнобиля і займає площу занедбаного після аварії міського кінотеатру «Україна» з прилеглим до нього парком. Замовником цього музею просто неба було Міністерство надзвичайних ситуацій України, безпосереднім виконавцем і проектувальником — творчий колектив під керівництвом автора проекту Анатолія Гайдамаки, народного художника України, лауреата Державної премії ім. Т.Г. Шевченка.

Меморіальний комплекс складається з двох символічних частин: будинку-музею, у якому за допомогою сучасних технічних засобів створено світ із асоціацій, спогадів, роздумів та мрій, а також парку, що розбитий на кілька зон. Щодо музею, то в його експозиції відсутні стенди, вітрини та чіткі композиційні схеми. За задумом відвідувач стикається з живою правдою реального дійства відразу ж, як перетне символічну рамку дозиметричного контролю та ступить на поміст, під скляним покриттям якого розміщений реактор. Тут котяться яблука, летять коліски і птахи, майорять рушники, розсилаються фотокартки...

На офіційному відкритті «Зірки Полин» два роки тому брали участь Президент України Віктор Янукович

та Президент Російської Федерації Дмитро Медведєв, глави держав заклали у Чорнобилі перший камінь у фундамент майбутнього пам'ятника ліквідаторам. На гранітній плиті, яка поряд з символічним каменем, викарбувані прізвища тих, хто загинув, долаючи наслідки Чорнобильської трагедії.

Увагу відвідувачів привертає символічний образ біблійного Третього Ангела із чорного металу в захисній масці ліквідатора і з сурмою у руках. Поруч споруджено «карту» 30 — кілометрової зони із зазначених на ній усіх втрачених населених пунктів. Наприкінці цієї «хресної дороги» — поштова площа, посеред якої височіє залізне дерево з чорними порожніми шпаківнями та гніздом для лелек. Саме тут, на гілках Дерева Життя, кожен, хто втратив 1986 року рідні домівки, може залишити свої ключі від них. Є можливість і вкинути листа в минуле або отримати звісточку від когось із колишнього життя, оскільки біля дерева встановлено ніші для отримання кореспонденції і поштову скриньку. Люди ж приїжджають сюди на роковини Чорнобильської трагедії та у поминальні дні...

Фотоінформація
Тетяни МІХНЕНКО

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
оф. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: (044) 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована
у ПП «Трейд Інформ»: м. Київ,
вул. Новозабарська, 2/6.
Тираж 5000
Ціна договірною